

Prioriter, optimer og håndter dit foder rigtigt

Louise Foged Kornfelt, kvægkonsulent

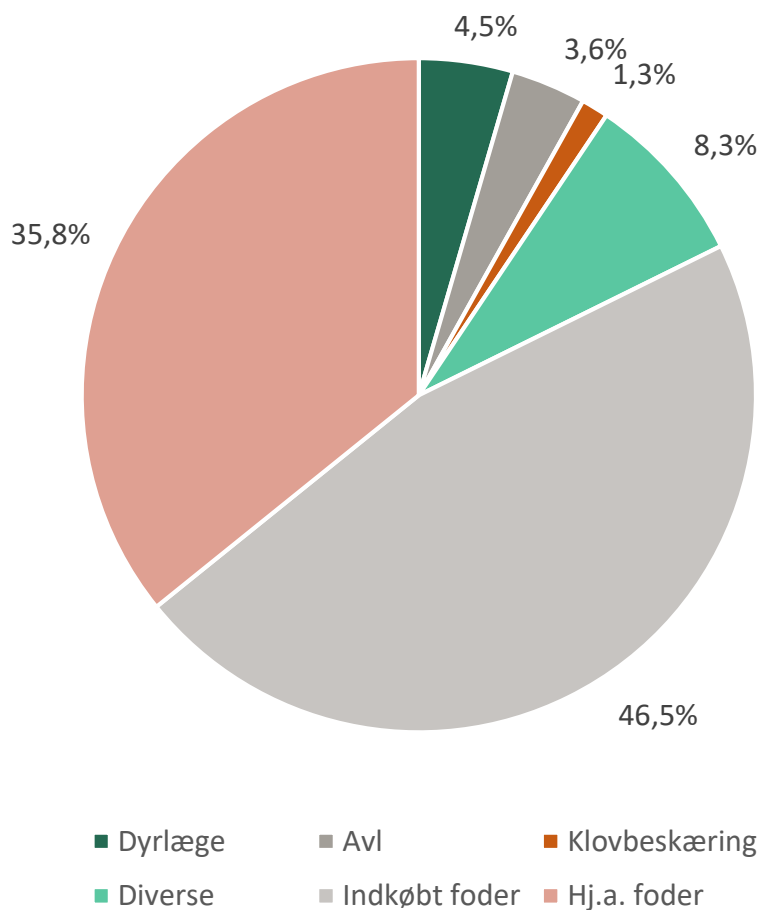
Hvorfor er det vigtigt?

- Fordi der er penge i skidtet
- Fordi foderomkostninger er en af de virkelig store poster på bedriften
- Fordi der stadig er stor spredning i foderomkostninger mellem bedrifterne
- Fordi godt foder = højere foderoptagelse, sundere dyr og højere ydelse

Hvad vil du gøre med 4 mio. kr.?

Gens. omkostninger i KN 2017

- Jersey: 11.394 kr./årsko
- Stor race: 13.925 kr./årsko
- Foderomkostningerne varierer i Kvægnøglen 2017 med 8.415 kr./årsko
- Jo jo men man kan jo ikke spare sig til alt!!!
- Top 5 i KN Jersey
 - Foderudgift: 107 øre/kg EKM
 - Gens: 119 øre/kg EKM (102-140)
- Top 5 i KN Stor race
 - Foderudgift: 124 øre/kg EKM
 - Gens: 131 øre/kg EKM (123-150)

Fokus på foderspild

- Spild i marken
 - Spild i silo/markstak
 - Spild ved opbevaring
 - Spild ved udtagning/udfordring
 - Spild ved foderbordet
 - Spild af energi
-
- Noget spild kan undgås andet kan ikke

Godt grovfoder er guld værd

- Godt grovfoder er forudsætningen for en sund højtydende ko.
- Sæt mål for kvalitet og udbytter og lav en plan for hvordan det opnås.
- Hvad koster dit grovfoder
- Forenkling - Dyrk det du er god til
- Transport og logistik
- **LÆG EN PLAN!!!**

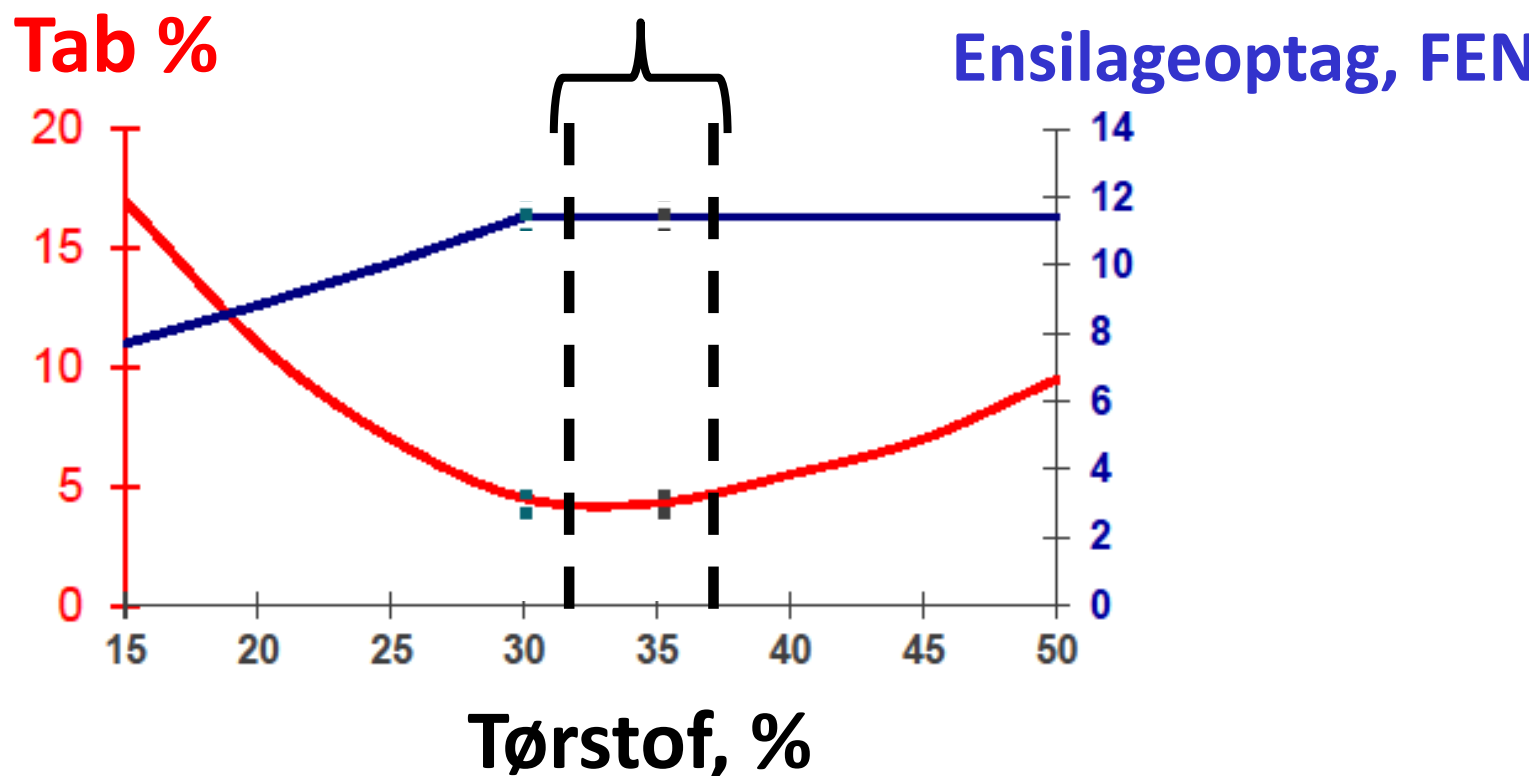
Tabskilder i mark

	Tab, %	Klassificering
Mekanisk tab	3	Kan ikke undgås
Skårbehandling	2	Kan ikke undgås
Åndingstab		Kan ikke undgås
1. dag	0,5 %/dag	
2.-4. dag	1,0 %/dag	
over 4 dage	2,5 %/dag	
Udvaskning på skår		Kan undgås
< 20 % tørstof	1 %/ 20 mm regn	
20-40 % tørstof	2 %/ 20 mm regn	
40-60 % tørstof	5 %/ 20 mm regn	

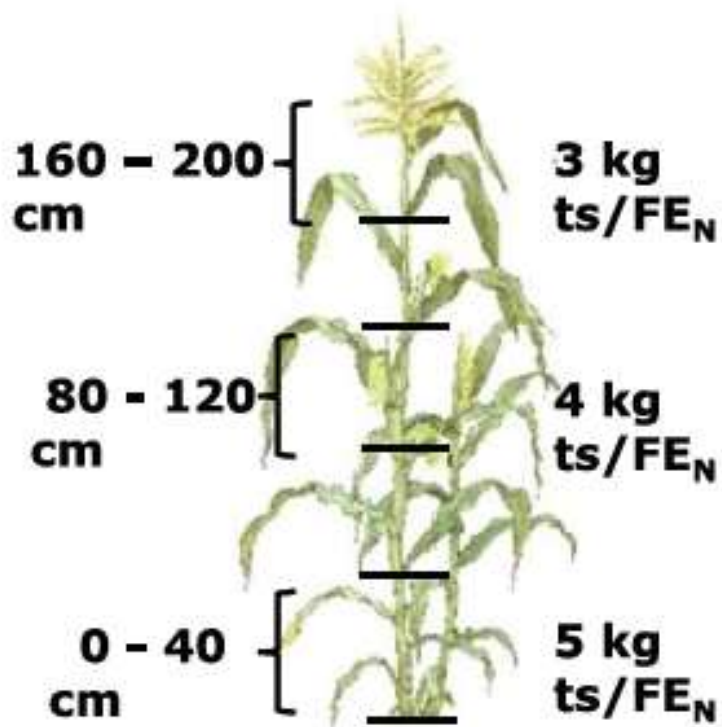

32 – 37 % tørstof er optimal for udbytte og foderoptag

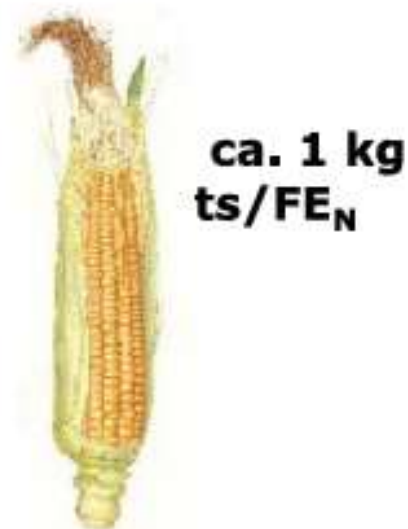

Foderværdi i fraktioner af majs

Stængel:

Kolbe:

Stubhøjde
Letfordøjelige fodermidler
Crackning

Tabskilder i silo

	Tab, %	Klassificering
Saftafløb	3	Kan undgås
Gærings- og iltningstab inden opfodring		Kan ikke undgås
< 18 % tørstof	6	
18-28 % tørstof	4	
25 % tørstof	2	
Iltningstab		Kan undgås
Konstateret temp. stigning	3	
2-6 gr. temp. Stigning	10	
> 6 gr. temp. Stigning	15	
Rådden/muggen ensilage	2 x % andel	

Spild i silo/lager

- Dårlig samkørsel
 - Dårlig afdækning
 - Varmetab
 - Udtagning
 - Rene siloer
-
- Et spild der er 10 % større end "nødvendigt" kan nemt betyde 700 kr./årsko

Udtagning

Overvåg dit indkøbte foder

- Rene foderlader
- KMP-råvarer
 - Indsendelse af prøve ved modtagelse
 - Resultat efter få dage
 - Variation på råfedt og –protein
 - Mulighed for at handle hurtigt ved større afvigelser

Spild v. udtagning/udfodring

- Læssesikkerhed
- Vægt
- Rengøring af vogn
- Blanding uden sortering
- Skarpe knive
- Aflæsning
- Kant ved foderbordet

Analysér foderet

- Overfodring = spild af penge
- Underforsyning = spild af produktionens potentiale

Spild i fodringen

Kg/ko/dag	Ts%	Kg ts/FeN	Kg/FeN	FeN/ko/dag
30	30	1,17	3,9	7,7
30	32	1,17	3,66	8,2
30	34	1,17	3,44	8,7
30	36	1,17	3,25	9,2
35,9	30	1,17	3,9	9,2
33,7	32	1,17	3,66	9,2
31,6	34	1,17	3,44	9,2
30	36	1,17	3,25	9,2

Energiudnyttelse

- Varierer mellem 93-104 %
 - V. foderbordet: 2-5 %
 - Sygdom: 10-20 % nedsættelse. V. fx 10 % syge køer = 2 % nedsat energiudnyttelse
 - Sortering i foderet
 - Fejlkilder
- Overfodring med 1FeN (7,43 MJ)sænker energiudnyttelsen med ca.4,0 enheder.
- Hvis energiudnyttelsen kan øges med en enhed kan DB øges med 100-200 kr./årsko

Vær kritisk over for mirakelmidler

- Specielle tilskudsblandinger øger udgifterne
 - Husk at nulstille engang imellem
- En ydelsesstigning kan ikke købes og leveres på lastbil
- Vær åben for alternative fodermidler

Tag stilling til dit foder!!!

- Sæt dig nogle mål for dit foder
- Hvad koster det?
- Find spildkilderne fra mark til foderbord
- Og tjen penge på det

